

Bestek no. 74-25
d.d. juni 1975

Met bijbehorend
restauratieplan
(tekening no. 1)
=====

B E S T E K
-----

voor het restaureren van een pand,
gelegen op een terrein aan de Kar-
remansstraat no. 25 te Harlingen,
kadastraal bekend gemeente Harlin-
gen, sectie A, no. 6360
=====

Opdrachtgever

: Hein Buisman Stichting te Harlingen,
p.a. de weledele heer W. v.d. Veen,
Bolswardervaart 1 te Harlingen,
in functie van voorzitter.

Direktie

: Architectenburo J.D. v.d. Molen,
architect B.N.A.
Grootzand 79 te Sneek.
Telefoon 05150 - 2808.

Inlichtingen

: Inlichtingen kunnen schriftelijk of telefonisch
worden ingewonnen ten kantore van de architect.

Aanwijs

: De aanwijs zal gehouden worden op ~~vrijdag 8 augustus~~
a.s. om ~~10.00~~ uur ~~op het werkterrein~~ ten kantore
~~van de architect, Oeverstraat 4 te Harlingen~~

Aanbesteding

: De aanbesteding zal plaatsvinden op ~~woensdag 20 aug.~~
a.s. om ~~10.00~~ uur ~~ten kantore van de architect,~~
~~Oeverstraat 4 te Harlingen.~~

De voor de inschrijving verstrekte bestekken en tekeningen zijn en blij-
ven eigendom van de opdrachtgever.

Ze moeten tegelijk met de inlevering van de inschrijvingsbiljetten in
behoorlijke staat worden ingeleverd.

E E R S T E A F D E L I N G

Administratieve bepalingen

ART. 1. VAN TOEPASSING ZIJNDE BEPALINGEN EN BEGRIPSBEPALINGEN.

1. Op het werk zijn van toepassing:

- a. De Algemene Voorwaarden voor de uitvoering van Werken 1968 (A.V.W. 1968), verder aan te duiden als A.V.W., voorzover daarvan in het bestek niet uitdrukkelijk is afgeweken.
- b. De aan de A.V.W. 1968 toegevoegde paragraaf 50a Verzekering, zoals deze par. is vastgesteld in de "Aanvullende voorschriften op de eerste en tweede afdeling van de A.V.W. 1968", krachtens de "Algemene Bepalingen voor de uitvoering van Bouwwerken 1968" (A.B.B. 1968).

ART. 2. ONDERAANNEMING.

1. Indien de aannemer overeenkomstig par. 6, lid 26 A.V.W. onderdelen van het werk in onderaanneming wenst te doen uitvoeren, dient hij een daartoe strekkend verzoek schriftelijk bij de direktie in te dienen.
2. Alvorens de direktie de schriftelijke goedkeuring geeft, dient de aannemer aan te tonen, dat de onderaannemer aan de hand van het bestek en tekeningen etc., volledig is ingelicht aangaande zijn verplichtingen en dat genoemde bescheiden door de onderaannemer zijn geparafeerd.

ART. 3. DATUM VAN AANVANG.

1. Als datum van aanvang geldt de in par. 7 A.V.W. genoemde dag, tenzij in de brief, waarbij het werk wordt opgedragen, een andere datum van aanvang is aangewezen.

ART. 4. OPLEVERINGSTERMIJN.

1. Onverminderd het bepaalde in par. 8 A.V.W. wordt het gehele werk door de aannemer opgeleverd ..... werkbare dagen na datum van aanvang.
2. Voor iedere werkdag, waarmee de opleveringstermijn wordt overschreden, wordt de aannemer een korting van vijftig gulden (f 50,--) op de aannemingssom opgelegd.
3. De schriftelijke aanvraag van de aannemer, genoemd in par. 9, lid 1 A.V.W. wordt verlangd en dient tenminste tien dagen vóór de datum dat het werk naar verwachting van de aannemer voltooid zal zijn, in het bezit van de direktie te zijn.

ART. 5. ONDERHOUDSTERMIJN.

1. Met inachtneming van het bepaalde in par. 11 A.V.W., onderhoudt de aannemer het werk gedurende drie maanden na de opleveringsdatum.

ART. 6. RISICOBEPERKENDE BEPALINGEN.

A. Prijswijzigingen van bouwstoffen.

1. Indien na de datum van aanbesteding van het werk wijzigingen optreden in de prijzen van de ten behoeve van het werk te leveren

bouwstoffen, uitgezonderd hulpmaterialen, worden de daaruit voortvloeiende hogere of lagere kosten, met inachtneming van het in de volgende leden bepaalde, aan de aannemer vergoed, resp. op de aannemingsom gekort of zonodig op de aannemer verhaald.

2. Voor verrekening wegens prijswijziging, als in het eerste lid bedoeld, komen uitsluitend in aanmerking die bouwstoffen, welke in lid 7 daarvoor zijn aangewezen.
3. Geen vergoeding wordt gegeven, indien en voor zoveel de aannemer heeft nagelaten al datgene te doen, wat redelijkerwijze van hem gevorderd kan worden om risico bij de aanschaffing van bouwstoffen te beperken.
4. De vergoeding of korting bedraagt 100% van het verschil in prijs van de voor verrekening in aanmerking komende bouwstoffen.
5. Onder verschil in prijs wordt in dit artikel verstaan het verschil tussen de normprijs op de datum waarop de aanschaffing geschiedde (de voor de definitieve aankoopprijs maatgevende datum) of met inachtneming van het bepaalde in lid 3 had behoren te zijn geschied en de normprijs geldende op de datum van de aanbesteding.
6. Onder normprijzen, in lid 5 bedoeld, worden verstaan de prijzen, welke periodiek zullen worden vastgesteld door de Commissie Normlonen en Normprijzen.
7. Voor verrekening komen in aanmerking de volgende bouwstoffen:
  1. Hout.
  2. Betonstaal.
  4. Metselbaksteen.
  6. Cement (excl. cementwaren en in betonmortel verwerkt cement).
  7. Betonmortel (hetzij aangevoerd, hetzij op de bouwplaats vervaardigd).
  9. Wanden van hierboven niet genoemde materialen.
  12. Zink.
  13. Lood.
  16. Teerpapier.
  17. Dakleer.
  18. Verf.
  19. Dakpannen.

B. Wijziging van lonen en sociale lasten.

1. Indien na de datum van aanbesteding van het werk wijzigingen optreden in de loonkosten van alle ten behoeve van het in de volgende leden bepaalde, verrekend, met dien verstande, dat deze verrekening achterwege blijft, ten aanzien van binnen een half jaar na de datum van aanbesteding verricht werk,
2. De verrekening geschiedt met behulp van het in lid 3 bedoelde loonkostenbestanddeel en de na de datum van aanbesteding optredende wijzigingen van het in lid 4 bedoelde normloon.
3. Het loonkostenbestanddeel, dat geacht wordt in de aannemingsom te zijn begrepen, wordt gesteld op 33%, welke percentage eveneens geldt voor het bepalen van het loonkostenbestanddeel dat is begrepen in hetgeen de aannemer voor verricht werk toekomt.
4. Onder het normloon wordt verstaan het normloon vastgesteld door de Commissie Normlonen en Normprijzen, als bedoeld in de Risicoregeling Woningbouw 1964 voor de gezamenlijke werknemers in de burgerlijke en utiliteitsbouw.

De door deze Commissie vastgestelde normlonen zijn bindend voor beide partijen.

5. Verrekend worden de met de wijzigingen van het normloon overeenkomende percentages van de bedragen aan loonkosten, die zijn begrepen in hetgeen de aannemer toekomt voor werk, verricht nadat een half jaar na de datum van aanbesteding is verstreken.
6. Het te verrekenen percentage van een bedrag aan loonkosten wordt gevonden door het normloon van de in lid 4 bedoelde werknemers, geldend ten tijde van de uitvoering van het verrichte werk, te verminderen met het normloon van dezelfde werknemers, geldend op de datum van aanbesteding en dit verschil uit te drukken in een percentage van het laatstbedoelde normloon.
7. De verrekening van hetgeen de aannemer ingevolge het bestek toekomt en van de daarop betrekking hebbende wijzigingen in loonkosten zal zoveel mogelijk gelijktijdig geschieden.
8. Werkzaamheden, uitgevoerd tegen in de aannemingsovereenkomst vermelde verrekenprijzen, worden ten aanzien van bovenbedoelde verrekening geacht deel uit te maken van het werk.
Opdrachten tot uitvoering van bijkomende werkzaamheden, welke niet in het bestek zijn voorzien en anders dan tegen de in de aannemingsovereenkomst vermelde verrekenprijzen worden verrekend, worden ten aanzien van bovenbedoelde verrekening als afzonderlijke werken beschouwd, hetgeen mede inhoudt, dat de verrekening van wijzigingen in loonkosten achterwege blijft ten aanzien van binnen een half jaar na de datum van prijsaanbieding verricht werk.
9. Indien de aannemer het werk niet binnen de daarvoor gestelde termijn - verleend uitstel daaronder begrepen - heeft uitgevoerd, blijven wijzigingen van het normloon, als bedoeld in lid 4, bij de verrekening buiten beschouwing, voorzover die wijzigingen zijn ingegaan na het verstrijken van bedoelde termijn.

ART. 7. BOUWSTOFFEN.

A. Levering van andere fabrikaten e.d.

1. Onverminderd het bepaalde in de paragrafen 17 en 18 A.V.W. en slechts indien de directie daartoe toestemming verleent, is het de aannemer geoorloofd:
  - a. bouwstoffen te doen vervaardigen en/of leveren door andere bedrijven dan die, welke daartoe in het bestek met name zijn aangewezen;
  - b. andere bouwstoffen te leveren dan de in het bestek met een handelsmerk, fabrieksnaam of andere speciale benaming aangeduide bouwstoffen, mits deze onder a en b bedoelde bouwstoffen van overeenkomstige aard, hoedanigheid, kwaliteit, afwerking en geschiktheid zijn.
2. De in lid 1 bedoelde toestemming wordt zo tijdig schriftelijk bij de directie aangevraagd, dat kan worden voldaan aan het gestelde in lid 3.
3. De aannemer dient de in lid 1 verlangde gelijkwaardigheid overtuigend aan te tonen.
4. De beslissing omtrent de keuze van een ander bedrijf, de gelijkwaardigheid en de eventuele vervanging berust uitsluitend bij de directie.
5. Kostprijsverschillen, welke volgen uit de toepassing van dit

artikel, worden verrekend; bij lagere kostprijs als minderwerk, bij hogere kostprijs als meerwerk.

B. Verwerking.

1. Paragraaf 17, lid 3 A.V.W. wordt aangevuld met:
"Voorts geschiedt de vervanging voor rekening van de aannemer, indien ten tijde van de keuring de gebreken bekend hadden kunnen zijn of behoren te zijn aan de aannemer, of indien het opmerken van de gebreken redelijkerwijs bij de keuring niet van de direktie had kunnen worden verwacht".

C. Eigendom.

1. Bij de toepassing van de paragrafen 19 en 40, lid 3 A.V.W. wordt onder bouwstoffen, voorzover deze zich in een fabriek of werkplaats buiten het bouwterrein bevinden, verstaan: "gerede produkten of naar het oordeel van de direktie daarmee gelijk te stellen bouwstoffen".

ART. 8. AFKOMENDE MATERIALEN.

1. De door de direktie voor verdere verwerking afgekeurde afkomende materialen (incl. puin, afval en overtollige grond) worden in tegenstelling tot het bepaalde in par. 21, lid 1 A.V.W. eigendom van de aannemer, voorzover elders in het bestek niet anders is bepaald.
2. Uitdrukkelijk dient te worden vermeld dat alle vondsten, oudheidkundig of geschiedkundig, op of in het bouwterrein, door wie ook gedaan, in eigendom blijven van de opdrachtgever.
De aannemer en zijn personeel doen daarbij afstand van het bij de wet geregelde vindingsloon.

ART. 9. ALGEMEEN TIJDSHEMA.

1. De aannemer legt een door hem ondertekend algemeen tijdschema, voorzien van een behoorlijke toelichting, aan de direktie ter goedkeuring over.
2. Onverminderd het gestelde in par. 26, lid 1 A.V.W., moet het algemeen tijdschema aangeven de in redelijkheid vast te stellen tijdstippen, waarop de direktie werktekeningen, detailtekeningen en eventueel door haar beschikbaar te stellen materialen zal dienen te verstrekken.
3. Bij het algemeen tijdschema voegt de aannemer een afzonderlijke opgave, waarin is vermeld in welke maanden de betalingstermijnen bij een normale voortgang van het werk naar zijn verwachting zullen verschijnen.
Laatstbedoelde opgave maakt geen deel uit van het algemeen tijdschema.
4. De stand van het werk ten opzichte van de in het algemeen tijdschema neergelegde verwachtingen wordt in overleg tussen direktie en aannemer wekelijks op het algemeen tijdschema aangetekend of schriftelijk vastgelegd.

ART. 10. WEEKRAPPORTEN.

1. De aannemer maakt behalve de in par. 27, lid 1 A.V.W. genoemde weekrapporten tevens de daarbij behorende verrekenstaten op.
2. Indien de aannemer niet tijdig de in lid 1 bedoelde gegevens

verstrekt, kan een korting van f 25,-- per werkdag worden toegepast.

Het bepaalde in par. 42, leden 3 tot en met 6 A.V.W. is van overeenkomstige toepassing.

3. De in de weekrapporten vastgestelde afspraken of opdrachten van financiële gevolgen en de bij deze rapporten behorende verrekenstaten binden de opdrachtgever eerst, nadat zij door hem en de directie op het weekrapport zijn goedgekeurd.

ART. 11. TRADITIONELE GEBRUIKEN.

1. Indien aan het personeel van de aannemer en van diens onderaannemers, in verband met traditionele gebruiken bij de bouw, geldelijke uitkeringen danwel verstrekkingen in natura worden gedaan, komen de daaraan verbonden kosten ten laste van de aannemer.

ART. 12. MEER- EN MINDERWERK.

1. In tegenstelling tot par. 35, leden 3 en 4 A.V.W. wordt het meer- en minderwerk e.d. tegelijk met de termijnen verrekend en moet op de dekkingsstaten worden vermeld.
Het bedrag van het meer- en minderwerk e.d. wordt eerst verbindend na akkoordbevinding van de eindafrekening.
2. Verrekening van meer- en minderwerk en de verrekenbare hoeveelheden zal geschieden tegen eenheidsprijzen.

a. Eenheidsprijzen.

Een staat vermeldende de eenheidsprijzen dient door de aannemer in duplo bij het inschrijvingsbiljet te worden overgelegd.

In deze eenheidsprijzen worden geacht begrepen te zijn alle rechtstreeks of zijdelings voor de uitvoering nodige kosten, alsmede een aannemersvergoeding.

In de aannemersvergoeding worden de algemene kosten van de aannemer en zijn winst geacht begrepen te zijn.

De eenheidsprijzen dienen te worden vermeld excl. B.T.W. en gelden zowel voor meer- als voor minderwerk.

ART. 13. BETALINGSTERMIJNEN.

1. De betaling van de aannemingssom (incl. het meer- en minderwerk e.d.) zal geschieden in termijnen groot f 15.000,--.
Een termijn is invorderbaar zodra op het uitgevoerde werk (incl. het meer- en minderwerk e.d.) een overwaarde van tenminste f 7.500,-- aanwezig is.
De onderhoudstermijn is groot f 7.500,--.
Het bedrag van de opleveringstermijn is gelijk aan het totaal van de eindafrekening verminderd met de bedragen van de betaalde termijnen en het bedrag van de onderhoudstermijn.
2. De opleveringstermijn vervalt als:
  - a. het werk voor 100% gereed is;
  - b. het werk ten genoegen van de directie is opgeleverd;
  - c. de eindafrekening door de directie akkoord is bevonden.
3. De onderhoudstermijn vervalt na het einde van de onderhoudsperiode en als de aannemer aan al zijn verplichtingen heeft voldaan.
4. De uitbetaling van een termijn vindt plaats, alleen dan, wanneer de aannemer aan al zijn voorgeschreven verplichtingen, ook ten

opzichte van zijn onderaannemers, leveranciers etc. blijkt te hebben voldaan, voorzover dit op de dag van de opneming was na te gaan, onverminderd zijn aansprakelijkheid ten opzichte van de opdrachtgever voor gebreken, welke zich na de opneming voordoen.

- 5. De in par. 40, lid a bedoelde deklaratie ter verrekening van termijnen etc. wordt door de opdrachtgever in duplo verlangd en moet worden opgesteld, zoals hieronder is aangegeven. Hetzij op de termijnrekening, hetzij op een aangehechte staat (dekkingsstaat) dient de navolgende opstelling te worden opgenomen:

Weekrapport no. .... , d.d. ....

1. verwerkt deel van de aannemings-		
som		f .....
bij: meerwerk (geen stelposten)	f	
af : minderwerk (geen stelposten)	f	
2. saldo meer/minder	f	f .....
3. extra opgedragen werk		f .....
4. overige verrekeningen		f .....
		+
		f .....
5. af: overwaarde volgens bestek	f	
reeds gedeclareerde termij-		
nen	f	
		+
	f	f .....
		-
		f .....
		f .....
		f .....
Thans te deklarereren .... t/m .... termijn = totaal		f .....

ART. 14. KORTINGEN.

- 1. Behalve in de reeds elders in het bestek vermelde gevallen, kunnen aan de aannemer kortingen opgelegd worden wegens het niet handelen naar de bepalingen van het bestek of naar de orders en aanwijzingen van de direktie.
- 2. Het bedrag van deze kortingen zal, voorzover in het bestek niet reeds is geschied, worden vastgesteld door de direktie en zo spoedig mogelijk na de vaststelling schriftelijk aan hem worden medegedeeld.
- 3. Deze kortingen kunnen voortgaan voor elke dag, dat de aannemer overeenkomstig het in lid 1 gestelde in gebreke blijft.
- 4. Het in par. 42, leden 3 tot en met 6 A.V.W. bepaalde is van overeenkomstige toepassing.

ART. 15. VERZEKERINGEN.

- 1. De aannemer sluit de verzekering overeenkomstig het bepaalde in paragraaf 50a A.V.W., met dien verstande dat paragraaf 50a, lid 4 buiten toepassing blijft.
- 2. De aannemer verzekert mede de eigendommen van de leden van de direktie, van degenen die de direktie bijstaan, zomede van het personeel van de opdrachtgever, tegen beschadiging, diefstal, vermissing of verlies op het werk of op het werkterrein. Het bepaalde in paragraaf 50a A.V.W. is op deze verzekering van overeenkomstige toepassing.

3. Par. 50a A.V.W., lid 1 sub a aanvullen met:
"De aannemer verzekert eveneens de werken buiten het bestek, zoals omschreven in de tweede Afdeling, art. 2, lid 1, sub a, b, c en d".

ART. 16. OPZETGELDEN.

1. De inschrijver verklaart door het ondertekenen van het inschrijvingsbiljet dat in de prijsopgave geen bedrag is begrepen om anders dan volgens een voor de minister goedgekeurde regeling ten goede te komen aan één of meer andere inschrijvers op dit werk.

Hij wordt geacht bekend te zijn met het feit, dat hij zich aan langdurige uitsluiting van inschrijving op en uitvoering van alle door de overheid gefinancierde of gesubsidieerde werken blootstelt, indien te eniger tijd mocht blijken dat bovenstaande bepaling niet is nageleefd.

ART. 17. VERPLICHTINGEN VAN DE AANNEMER IN VERBAND MET DE "WERKEN BUITEN HET BESTEK".

A. Beschikbaarstelling.

1. De aannemer gedooft - onverminderd het bepaalde in par. 31 A.V.W. - dat de derden die "Werken buiten het bestek" uitvoeren, gebruik maken van zijn op het werk aanwezige steigers en ladders.

Deze steigers en ladders worden niet verwijderd zolang zij, naar het oordeel van de direktie, nodig zijn ten behoeve van "Werken buiten het bestek".

2. De kosten van aanleg en onderhoud van de ten behoeve van de uitvoering van het werk aan te leggen elektrische- en waterleidinginstallatie, alsmede de kosten van het stroom- en waterverbruik, incl. het verbruik door derden, zijn tot de eerste oplevering voor rekening van de aannemer.

B. Overige verplichtingen.

1. De aannemer verleent, ten behoeve van de "Werken buiten het bestek" tweede afdeling art. 2-1, de in de volgende leden vermelde hulp.
2. De hulpverlening wordt uitgevoerd door daarvoor geschikte bekwame vaklieden met gebruik van geschikte gereedschappen, werktuigen en materialen en met bijlevering van alle in het kader van hulpverlening benodigde materialen en hulpstoffen.
3. De hulpverlening bij c.q. in verband met - de uitvoering van de in lid 1 aangeduide "Werken buiten het bestek" bestaat in hoofdzaak uit het verrichten van alle bouwkundige werkzaamheden, voorzieningen en herstellingen, welke ten behoeve van de normale éénmalige uitvoering van deze werken noodzakelijk zijn, danwel daaruit voortvloeien.

De bouwkundige voorzieningen zoals sleuven, sparingen en steunen etc. uitvoeren en deze zullen verrekend worden uit de stelpost, genoemd in de tweede afdeling art. 3-1.

Voor de onder "Werken buiten het bestek" genoemde werken, de reeds afgehangen deuren uitnemen en opnieuw na het schilderen inbrengen; eventueel reeds opgezet deurbeslag, krukken e.d. eveneens afnemen en opnieuw aanbrengen.

ART. 18. BEKENDHEID MET HET WERKTERREIN EN HET OBJEKT.

1. De aannemer wordt geacht de toestand te kennen, waarin het werkterrein en het werkobject verkeren op de datum van aanbesteding, zulks onverminderd het bepaalde in de paragrafen 5 (lid 2), 15 en 29 A.V.W.
De aannemer houdt rekening met wijzigingen in de toestand van het werkterrein en het werkobject, welke zich, gelet op de plaatselijke omstandigheden, kunnen voordoen na de datum, bedoeld in de vorige alinea.

ART. 19. TIJDELIJKE VOORZIENINGEN.

A. Naamsaanduidingen en reclame.

1. Mits op door de direktie aan te geven uniforme wijze, zijn afzonderlijke naamsaanduidingen, reclame e.d. op de bouwplaats niet toegestaan, uitgezonderd de gebruikelijke eigendomsaanduidingen op bouwwerktuigen en materieel.

B. Bewaking.

1. Het al of niet bewaken wordt aan de aannemer overgelaten, maar de aannemer blijft wel aansprakelijk voor verlies, vermissing en beschadiging van alle door hem en door derden geleverde en en verwerkte materialen en goederen.

C. Bescherming van bouwstoffen.

1. Overall waar naar het oordeel van de direktie beschadiging van bouwstoffen, bestaande gebouwgedeelten, in de nabijheid zijnde opstallen of van het door hem uitgevoerde werk is te duchten, neemt de aannemer, gelet op het bepaalde in par. 20 A.V.W., afdoende beschermingsmaatregelen.

D. Gebruik terrein en opslag.

1. Voor het gebruik van openbare wegen of terrein dient de aannemer zelf in overleg met de gemeente te treden.
De op dit gebruik rustende prekariobedrag dient de aannemer in zijn begroting op te nemen.
2. Voor opslag van diverse bouwmaterialen dient de aannemer de bestaande ruimten zoveel mogelijk te benutten.
In één van de ruimten, geschikt voor schaftruimte, dient een uitlegtafel aanwezig te zijn met opbergingsmogelijkheid voor tekeningen.

ART. 20. PEIL EN MATEN.

1. Als peil, waaruit alle hoogten en diepten worden gemeten, in het bestek (incl. de bijbehorende tekeningen) aangeduid door de hoofdletter P, wordt aangenomen de bovenkant van de beganegrondvloer. Dit peil komt ongeveer overeen met het bestaande peil van de beganegrondvloer.
2. De gemiddelde hoogteligging van de ruimten, zoals het de aannemer beschikbaar wordt gesteld, zijn ten naaste bij op de tekening aangegeven.
3. De voornaamste maten zijn op de bestektekeningen ingeschreven of in het bestek vermeld, of sluiten aan op de bestaande toestand.
Geringe wijzigingen in deze maten, verband houdende met de na-

dere uitwerking en met de bestaande toestand en met de maten van bouwstoffen, geven geen aanleiding tot verrekening. De op de tekeningen en in het bestek aangegeven maten en aantallen worden door de aannemer vóór de vervaardiging van de onderdelen en vóór de uitvoering gecontroleerd.

ART. 21. BIJZONDERE BEPALINGEN.

A. Werknemers.

1. De aannemer dient ter zake van de personeelsbezetting van het objekt vroegtijdig in overleg te treden met het arbeidsbureau, waaronder het objekt ressorteert.
2. Op het werk moeten voor de aannemer zoveel mogelijk werknemers werken, die door hem zijn gekozen uit de arbeiders daarvoor uit de ingeschrevenen jonger dan 65 jaar, aangeboden door het arbeidsbureau onder 1 genoemd.
3. Anders dan de onder 2 bedoelde werknemers mogen niet worden tewerkgesteld dan na verkregen schriftelijke toestemming van het arbeidsbureau onder 1 genoemd.
4. Eventuele geschillen welke terzake van 1, 2 en 3 tussen de aannemer en het arbeidsbureau rijzen, worden met uitsluiting van iedere andere instantie beslist door de Hoofdinspekteur - Directeur van de Arbeidsvoorziening van het distrikt waaronder het arbeidsbureau ressorteert, gehoord de aan het arbeidsbureau verbonden Kommissie van Advies.

B. Korting.

1. Indien de aannemer de bepalingen genoemd onder A niet nakomt, zal hem een korting worden opgelegd voor elke dag, dat hij in gebreke is.
Deze korting bedraagt f 100,-- voor elke werknemer ten aanzien waarvan genoemde bepalingen niet in acht zijn genomen, respectievelijk f 100,-- voor elk geval, dat niet overeenkomstig genoemde bepalingen is gehandeld.

C. Algemeen.

1. Moet (ook) op werknemers uit het rayon van een ander arbeidsbureau worden gerekend, dan wordt lid A-2 met een desbetreffende bepaling aangevuld.
2. In de Kommissie van Advies genoemd in lid A-4 zijn de werkgevers- en werknemersorganisatie paritair vertegenwoordigd.

D. Leerlingen.

1. De aannemer dient op het werk, indien mogelijk is, leerlingen aan te stellen en hen op te leiden voor bouwberoepen, conform de wet op het leerlingenwezen.
Het aantal zal in overleg tussen aannemer en direktie worden bepaald, mede gelet op de aard en omvang van het werk.

ART. 22. VERZORGING EN SCHOONMAKEN VAN HET WERK EN WERKTERREIN.

1. Bij de eerste oplevering levert de aannemer zijn voltooide werk en het werkterrein grondig schoongemaakt op.
Dit houdt in, dat "alle" (in de meest ruime zin) onderdelen van het werk en het werkterrein schoon worden opgeleverd en dat alle bouwresten, vuil en overtolligheden zijn verwijderd.
In dit schoonmaken zijn ook betrokken alle aan het oog onttrok-

ken ruimten, zoals kruipluiken en andere ruimten onder vloeren en achter wanden, ruimten boven verlaagde plafonds, kokers, putten etc.

2. De ten gevolge van de uitvoering van het werk verontreinigde of beschadigde eigendommen en werken van derden moet de aannemer eveneens hersteld en schoongemaakt opleveren.

T W E E D E A D E L I N G

Beschrijving van het werk

ART. 23. ALGEMENE OMSCHRIJVING.

1. Het werk bestaat in hoofdzaak uit:
"Het restaureren van het pand Karremansstraat no. 25 te Harlingen, kadastraal bekend gemeente Harlingen, sectie A, no. 6360. E.e.a. geheel volgens tekening 1.

ART. 24. WERKEN BUITEN HET BESTEK.

1. Buiten het bestek worden vanwege de direktie door derden in het werk geleverd en aangebracht, resp. verricht:
  - a. de glas- en schilderwerken;
  - b. de elektrische installatie.
2. Voor hulp aan derden neemt de aannemer 15 uren voor een vakbekwame timmerman in zijn begroting op.

ART. 25. SLOOP- EN STUTWERK.

1. Het slopen van de voor- en achtergevel incl. de fundering. De bestaande zandsteenafdekplaten later weer verwerken.
2. Het slopen van de beganegrondvloer.
3. Het slopen van de $\frac{1}{2}$ -steens muur in de tuin (zie tekening).
4. Het slopen van de kap.
De pannen voorzichtig afnemen, optassen en later verwerken.
5. Het wegnemen van de betonplaat in de stoep.
6. Het verwijderen van de bestaande gele steentjes in de stoep. Deze later weer verwerken.
7. Het verwijderen van 4 afgekeurde verdiepingsbalken.
8. Het sloopwerk dient verricht te worden door deskundige werklieden met inachtneming van strikte veiligheidseisen van direktie of overheid voor losse steigers, schuttingen, stempels etc. Tijdens het slopen dient met name voor de belendingen de nodige voorzichtigheid in acht te worden genomen.
9. In principe blijft alle materiaal, ook dat wat zich in de grond bevindt eigendom van de opdrachtgever.
Het materiaal dat niet meer wordt verwerkt, dient op aanwijs van de direktie ten spoedigste te worden afgevoerd.
Alle afkomende steen, met uitzondering van de roetsteen, schoon te bikken en buiten het terrein, binnen de schutting, op te tassen.
Alle gave pannen zullen wederom worden verwerkt.

ART. 26. GROND-, GRAAF- EN STRAATWERKEN.

A. Ontgravingen en aanvullingen.

1. Voor de funderingen, putten, rioleringen, leidingen en bestratingen de nodige ontgravingen en aanvullingen verrichten.

ART. 28. METSELWERK.

Metselen in dikten en afmetingen volgens tekening.

A. Van afkomende gebikte steen in specie 1/10 p.c., 1 kalk en 3 zand.

1. De buitenmuur van de voor- en achtergevel.
2. Het schoorsteenkanaal buitendaks en de ommetseling van het schoorsteenkanaal binnen.

B. Van afkomende gebikte gevelklinkersteen passend bij de bestaande steen in specie 1 cement, 1 kalk en 3 zand.

1. De trasramen van de buitenmuur van voor- en achtergevel van 30 - tot 30 + peil.

C. Van Poriso steen in specie volgens fabrieksvoorschrift.

1. De klamplaag tegen de zijmuren en de voor- en achtergevel.
2. De scheidingswanden van de w.c., hal, meterkast en werkkast.

D. In kalkzandsteenklinker in metselmortel M 4.

1. Alle metselwerken vanaf de betonfundering tot 30 - P.

E. Algemeen.

1. Voor aankoop van de ontbrekende steen in lid A en B neemt de aannemer een verrekenbare post van netto f 300,-- per duizend steen in zijn begroting op.
2. De voor- en achtergevel te metselen in kruisverband op kopmaatlaten, met dunne voegen als bij het bestaande werk.
3. De voegen van het schoon metselwerk 2 cm diep uitkrabben, daarna schoonmaken met verdund zoutzuur, afspoelen en met een snijvoeg te voegen met de genoemde metselspecie, waarin gebroken schelpslag is verwerkt.
4. In het metselwerk de aangegeven bogen, rollagen, vlechtwerk, platte lagen, kozijnen enz. verwerken.
5. De voorgevel weer voorzien van de bestaande zandsteen-afdekplaten.

ART. 29. BINNEN- EN BUITENRIOLERING.

1. De riolering leggen als op tekening is aangegeven en voorzien van daarin aangegeven hulpstukken, verbindingen, verloopstukken, ontstoppingsstukken enz.
2. De riolering in plastic "Komo keur".
Alle verbindingen te lijmen of voorzien van een waterdichte rubber dichting en op deze de ontvangtoestellen aan te sluiten.
3. De gehele riolering bedrijfsvaardig opleveren en aansluiten op het gemeenteriool.
4. Voor de ontluchting van de w.c. en natte cel een p.v.c. buis $\emptyset$ 11 cm aanbrengen vanaf de ruimte tot buitendaks en voorzien van een ventilatiekap en ventilatierooster.
5. Voor de ontluchting van de keuken een eternit buis $\emptyset$ 12,5 cm aanbrengen vanaf de ruimte tot buitendaks en eveneens voorzien van een ventilatiekap en ventilatierooster.

ART. 30. TEGELWERK.

A. Vloertegels.

1. In de w.c. een vloer aanbrengen van rode dubbelhardgebakken tegels 10 x 10 cm, 1e soort.
De wanden voorzien van een bijpassende holle plinttegel 10 x 10 cm.
2. De onder 1 genoemde tegelwerken aanbrengen in specie 1 p.c. en 3 zand op een vooraf goed schoongemaakte en met cementspecie aangebrande ondervloer.
3. Al het tegelwerk inwassen en schoon op te leveren.

B. Wandtegels.

1. In de w.c. tot 1,50 m' boven de vloer, in de natte cel tot 1,80 m', boven de vloer, de wanden bezetten met een 1e soort 10,8 x 10,8 cm "Johnson" tegels, effen met wit verglaasd.
2. In de keuken boven het aanrecht een opzet hoog 52 cm aanbrengen van handgevormde witte wandtegels 13 x 13 cm, fabriikaat Tichelaar of gelijkwaardig.
De wand t.p.v. fornuis vanaf de vloer eveneens betegelen tot een hoogte van 52 cm boven het aanrecht.
3. De tegels vol en zat in de specie en vlak met het stukadoorwerk te zetten, daarna inwassen en schoon op te leveren.

ART. 31. STUKADOORWERKEN.

1. Alle gemetselde wanden voorzover geen schoonmetselwerk of voorzover niet betegeld, zowel op de begane grond als op de verdiepingen vlak onder de rei berapen, de slaapvertrekken daarna blauw pleisteren en de overige vertrekken met grove schuurspecie opschuren.
2. De betonvloer op de begane grond voorzover niet betegeld voorzien van een cement-afwerklaag, dik 3 cm, in een verhouding van 1 p.c. en 2,5 zand.
De vloer met een pletspaansindrukken en afstrijken zonder zichtbare slagen.

PAR. 32. TIMMERWERK.

A. Algemeen.

1. De levering van al het houtwerk dient te geschieden volgens K.V.H. 1966, resp. die van timmerwerk volgens K.V.T. 1968 en wel volgens Komo- S.K.H.-garantie.
2. Al het houtwerk, dat niet met naam is aangeduid, dient te zijn vurehout.
3. De hierna volgende onderdelen dienen aan de volgende kwaliteiten te voldoen: balklagen, sporen etc. - klasse A;
vloerhout - klasse A;
kozijnen, beschietingen etc. - kwaliteit B1;
al het overige hout - klasse I.

B. Balklagen.

1. De bestaande verdiepingsbalklaag voorzien van 4 nieuwe balken (+ 12 x 23 cm).
2. Over de bestaande verdiepingsbalklaag een nieuwe houten vloer aanbrengen van 24 mm g. en g. vloerdelen.

De tussenstijlen voorzien van een tongnaald 6 x 6 cm (eiken).
Roeden 3 x 4 cm (eiken).

In kozijn merk A een onder- en bovendeur te maken van klampen en spiegelklampen, 2,5 x 18 cm, waartegen 24 mm g. en g. delen. Op deze deur een geprofileerde lijst 3 x 5 cm aan te brengen.

2. In het bestaande kozijn van de steeg naar de tuin een nieuwe opgeklampte deur te maken, bestaande uit klampen en spiegelklampen 2,5 x 15, waartegen 24 mm g. en g. delen.
3. Al het in lid 1 en 2 genoemde hout van western-red-cedar, behalve de onderdorpels van merk D.
Deze onderdorpels van de houtsoort yang.
4. Tenzij een watervaste verlijming wordt toegepast, de verbindingen opsluiten in een lijvige loodwitverf.
De timmerwerken vlak en onder dak op te slaan en deze in en tijdens de bouw beschermen tegen beschadigen.
5. In metselwerken de kozijnen voorzien van kozijnankers op max. afstand van 0,75 m, kozijnankers 10 cm van onder- en bovendorpel.
6. De 7 stuks binnendeurkozijnen te maken van 5,6 x 9 cm, voorzien van Bocon binnendeuren (40 mm), fabrikaat Halbertsma, de kozijnen van eiken stofdorpels 3 x 9 cm voorzien.
7. Alle kozijnen, waarnodig, voorzien van kantstukken, koppellatten, stuclatten, kop- en bollatten e.d.
8. Achter de kozijnen merk B en C een houten vensterbank te maken 2,5 x 18 cm.
9. Al het hout niet met name genoemd in dit artikel dient te zijn vurehout.

E. Keukens.

1. Ten behoeve van de levering van 1 aanrecht met roestvrijstalen blad en bak, kasten etc. voor de inrichting van de keuken neemt de aannemer een netto te verrekenen stelpost van f 1.200,--, zegge twaalfhonderd gulden, in zijn begroting op.
Het aanbrengen van deze inrichting is voor rekening van de aannemer.

F. Buitenbetimmering.

1. Ter afsluiting van de Wane's geprofileerde planken aanbrengen.
De planken dik 2 cm.
2. De zijkant en voorkant van de dakkapel te maken van 22 mm rabatdelen, welke tegen regels 5 x 8 cm, h.o.h. 60 cm te spijkeren.
Tussen het regelwerk 3 cm Frigolit aan te brengen.
3. Tegen de muur in de tuin een schutting te plaatsen tegen een regelwerk 2,5 x 7 cm, h.o.h. 70 cm.
Deze schutting van horizontale rabatdelen 22 mm dik.

G. Binnenbetimmering.

a. Plafond.

1. In de w.c. en natte cel een plafond te maken van 10 mm Gygant tegen schroten 2,5 x 7 cm, h.o.h. 30 cm, welke tegen de bovenliggende balklaag te spijkeren.
2. In de hal een plafond te maken van 19 mm g. en g. delen, breed 15 cm.
Deze schroten bevestigen tegen de bovenliggende verdiepingsbalklaag.
3. In de meterkast en werkkast een plafond te maken van 8 mm spaanplaat tegen schroten 2,5 x 7 cm, h.o.h. 40 cm.

4. Alle plafonds af te werken met een plint 1,5 x 6 cm.

b. Vloeren.

1. De houten vloer van de natte cel bekleden met 10 mm spaanplaat.

c. Wanden.

1. De wanden van de natte cel en de scheidingswanden van de slaapkamers op de 1e verdieping te maken van 10 mm Gyproc tegen een boven- en onderregel en tussenregels 5 x 7 cm, h.o.h. 40 cm.

2. Alle vertrekken, met uitzondering van de w.c. en natte cel, de vloeren tegen de wanden afwerken met een plint 1,5 x 10 cm.

d. Diverse betimmeringen.

1. In de keuken naast het aanrecht levert en plaatst de aannemer een kast.

Hiervoor neemt de aannemer een stelpost op van f 800,-- netto, te verrekenen.

2. De achterwand van de meterkast bekleden met 18 mm spaanplaat tegen schroten 2,5 x 7 cm, h.o.h. 40 cm.

3. De aannemer levert en plaatst een houten trap met 1 kwart als op tekening is aangegeven.

De trap te maken van bomen 4 x 23 cm en treden van 4 x 22 cm.

Het trapgat rondom afwerken met een welstuk 4 x 12 cm.

De overloop op de 1e verdieping eveneens afwerken met een welstuk 4 x 12 cm.

De trap aan beide kanten voorzien van een leuning 4 x 18 cm.

Deze leuning in de vorm van de boom bevestigen tegen trappalen van 9 x 9 cm, welke aan de boven- en onderkant afwerken met een diamantkop.

De binnenleuning doorzetten tot de scheidingswand op de 1e verdieping.

4. Op de watermeterput en gasmeterput een luik te maken van 18 mm multiplex op klampen 3 x 10 cm.

5. Al het hout, voorzover niet genoemd in dit artikel, is vuren.

ART. 33. HANG- EN SLUITWERK.

1. Voor de aankoop van het hang- en sluitwerk neemt de aannemer een bedrag van f 1.300,-- in zijn begroting op.

Dit hang- en sluitwerk te verwerken op de door de directie aan te geven wijze.

De nodige bevestigingsmiddelen als schroeven, bouten enz. moeten door de aannemer worden geleverd.

ART. 34. KRAMERIJEN.

1. De bestaande gevelankers in voor- en achtergevel ontroesten en eventueel vernieuwen, voor welke aankoop en herstelwerkzaamheden in de post hang- en sluitwerk zijn begrepen.

2. In de kozijnstijlen kozijnankers 200 x 60 x 8 mm met schroefdraad.

Maximum afstand 75 cm h.o.h. en 30 cm uit de onder- en bovenkant van het kozijn.

3. De muurplaten bevestigen met muurplaatankers $\varnothing$ 16 mm met een draadeind plus moer, lengte ankers 50 cm.

4. Voor de ontbrekende bevestiging van de balklagen aan het metselwerk levert en plaatst de aannemer blinde balkankers, welke

aankoop in de post hang- en sluitwerk zijn begrepen.
Deze ankers om de andere balk bevestigen aan de vloerbalk.
Eveneens levert en plaatst de aannemer de ankers voor de veran-
kering van de draaghouten en nokgordingen.

ART. 35. LOODGIETERSWERK.

A. Loodwerk.

1. Boven de kozijnen A, B, C en D loodslabben aanbrengen, breed 25 cm en 15 cm langer dan de kozijnbreedte.
2. Om de schoorsteen de nodige loketten aanbrengen en deze om de hoeken omzetten en solderen.
3. Voor de aansluiting van het dak tegen de opgaande voorgevel een strook lood aan te brengen van ontwikkeld breed 10 cm.
4. Onder de kozijnen in voor- en achtergevel een strook lood aanbrengen, ontwikkeld breed 12 cm.
5. Al het genoemde lood 15 kg/m².

B. Zinkwerk.

1. In de bakgoten een zinken bekleding te maken, ontwikkeld breed 40 cm.
De goten voorzien van een kraalopstand, eindschotten en uitlopen.
Op deze uitlopen hemelwaterafvoeren aanbrengen van p.v.c. $\emptyset$ 7 cm, welke op afstanden van 1,25 m vastzetten met gegalvaniseerde pijpbeugels.
De afvoeren op genoemde riolering aansluiten.
2. Voor de aansluiting van het pannendak tegen de opgaande voorgevel een verholten zinken goot aan te brengen, ontwikkeld breed 20 cm.
3. De dakkapel aan de voorzijde voorzien van een zinken mastgoot met uitloop.
Op deze uitloop een hemelwaterafvoer aan te sluiten $\emptyset$ 5 cm.
4. Alle naden deugdelijk te solderen.
Al het zink zwaar no. 14.

ART. 36. WATERLEIDING EN SANITAIR.

A. Waterleiding.

1. Vanaf de meter in de watermeterput een koudwaterleiding leggen naar de aansluitpunten voor de te plaatsen kranen en toestellen, genoemd in lid B-2-b t/m g.
Vanaf de geiser in de keuken een warmwaterleiding leggen naar de mengkraan in de keuken, douchegarnituur en mengkraan op de wastafel in de natte cel.
2. De leidingen te maken van een roodkoperen waterleidingbuis, te leggen met de nodige hulpstukken en stop- en aftapkranen, voorzien van voldoende verhoogde koperen zadels, max. afstand 100 cm en deze, waarnodig, te voeren in plastic mantelbuizen.
Alle materialen Kiwa keur.
3. De aansluitkosten van de aansluitingen op de dienstleidingen van het waterleverend bedrijf I.W.G.L. zijn voor rekening van de aannemer.
4. De installatie dient te voldoen aan de laatstelijk gestelde voorschriften van het waterleverend bedrijf I.W.G.L.
De benodigde installatietekeningen dienen door de aannemer te worden gemaakt.

Aan de direktie de tekeningen in tweevoud overleggen.

B. Sanitair.

1. De aannemer levert en plaatst alle sanitaire toestellen, kranen etc.
2. Te weten:
  - a. 1 douchebak;
  - b. 1 wastafelkombinatie;
  - c. 1 closetkombinatie;
  - d. 1 fonteinbakje compleet;
  - e. 1 wasmachine-aansluiting in berging;
  - f. 1 mengkraan boven de keukeninrichting;
  - g. 1 douchegarnituur met mengkraan.

Al het sanitair voorzien van de benodigde bevestigingsmiddelen als beugels, schroeven, pluggen etc. en bijbehorende accessoires.

Voor aankoop van het genoemde sanitair, met inbegrip van bevestigingsmiddelen en accessoires, neemt de aannemer een netto verrekenbaar bedrag van f 800,-- in zijn begroting op. Het sanitair schoon en zonder gebreken op te leveren.

ART. 37. GASLEIDINGEN.

1. Vanaf de gasmeter een leiding te leggen in naadloze stalen buis naar:
  - geiser boven het aanrecht;
  - fornuis en
  - schoorsteenmantel, met tussenplaatsingen van de gasafsluiter, manometer en het gasfilter.De installatie dient te voldoen aan de G.A.V.O. 1963, alsmede de plaatselijke voorschriften.

ART. 38. KONSERVERINGSWERK.

1. Dit werk zal, zoals reeds is vermeld, door derden worden uitgevoerd. Wel dient door de aannemer te worden verricht het konserveringswerk, te weten:
  - a. het tweemaal meniën van al het houtwerk, hetwelk met muurwerk in aanraking komt, danwel daarin is opgenomen;
  - b. het grondverven van alle kozijnen, deuren en ramen en het overige houtwerk aan goten en betimmeringen etc.;
  - c. al het blanke staalwerk als beugels, ankers etc. schoon te maken en tweemaal te meniën;
  - d. het verven van de muur in de tuin (zie tekening); deze muur 2 x bestrijken met muurverf;
  - e. het 2 x carbolineren van de schutting tegen de tuinmuur.
2. De genoemde menie dient te zijn zuivere loodmenie. De materialen dienen betrokken te worden van een fabriek ten genoegen van de direktie.

Sneek, mei 1975.

J.D. v.d. Molen

Architekt B.N.A.

Grootzand 79

SNEEK

Telefoon : 05150 - 2808

=====